

yonun nasıl sağlanacağı kadar, ne olduğunun da tartışılması gerektiğini bildirdi. Aynı panelde Nükleer Tıp Alanında, Türkiye Nükleer Tıp Derneği'nin asli görevlerinden birinin de Nükleer Tıp'da standardizasyon için çalışmalar yapmak olduğu vurgulandı. Sağlık Bakanlığı, YÖK, Üniversiteler ve derneğin yapacağı ortak çalışmalar ile sorunun çözüleceği görüşü konuşmacılarda yaygın bir kanı olarak gözlemlendi. Çoğu zaten Üniversite ve Bakanlık Hastanelerinde yönetsel kademelerde bulunan dernek üyelerinin Bakanlık ve YÖK ile böyle bir koordinasyonu sağlayabilecek güçte oldukları, bunun en azından zor olmayacağı aktarıldı.

Toplantıya Wisconsin Üniv.'den katılan Prof. Dr. T. Işıtman ise tartışmada noktayı koyan kişi oldu. Mecazi bir yaklaşımla un, yağ ve şekerin bulunduğunu gördüğünü, helvayı yapacak kişilerin de olduğunu belirterek helvanın artık pişirilip yenmesi gerektiğini söyledi.

Ölüm Cezası*

DÜNYAYA GENEL BİR BAKIŞ

Dünya ülkelerinin yaklaşık yarısında ölüm cezası yasalarında ya da pratikte tümüyle yasaklanmış durumda. 1990'da dört ülke Andorra, İrlanda, Namibya ile Çek ve Slovak Federal Cumhuriyeti - tüm suçlarda ölüm cezasını yasakladı. Aynı yıl Nepal ise adı suçlardan ölüm cezasını kaldırdı.

Uluslararası Af Örgütü'nün araştırmaları bugün 42 ülkede ölüm cezasının her durumda yasaklandığını ortaya koydu. Savaş durumlarında ölüm cezasının verilebileceği ülke sayısı ise 18. De facto olarak 25 ülke de bu cezanın kaldırıldığı ülkeler sınırında yer alabilir, çünkü bu ülkelerde ölüm cezası son 10 yılda yada daha uzun bir süredir hiç uygulanmadı. Kırkdokuz ülke ise ölüm cezasını uygulamakta.

Aşağıda Uluslararası Af Örgütü Eylül 1990 tarihinde yayınladığı ülke listelerini bulacaksınız.

1 - Tüm suçlar için yasaklama

(Bu ülkelerin yasalarında hiç bir suç için ölüm cezası öngörülmemektedir).

Ülke	Yasaklandığı Yıl	Adi Suçlar için yasaklandığı yıl	Son Ölüm Cezasının Uygulandığı yıl
Andorra	1990	-	1943
Avustralya	1985	1984	1967
Avusturya	1968	1950	1950
Batı Almanya	1949	-	1949

Cape Verde	1981	-	1835
Çek ve Slovak Fed. Cum.	1990	-	1988
Danimarka	1978	1933	1950
Doğu Almanya	1987	-	-
Dominik Cumhuriyeti	1966	-	-
Ekvator	1906	-	-
Filipinler	1987	-	1976
Finlandiya	1972	1949	1944
Fransa	1981	-	1977
Haiti	1987	-	1972**
Hollanda	1982	1870	1952
Honduras	1956	-	1940
İrlanda	1990	-	1954
İsveç	1972	1921	1910
İzlanda	1928	-	1830
Kamboçya	1989	-	-
Kiribati	-	-	***
Kolombiya	1910	-	1909
Kostarika	1877	-	-
Liechtenstein	1987	-	1785
Lüksemburg	1979	-	1959
Marşal Adaları	-	-	***
Mikronezya Federal Cum.	-	-	***
Monako	1962	-	1847
Namibya	1990	-	-
Nikaragua	1979	-	1930
Norveç	1979	1905	1948
Panama	-	-	1903**
Portekiz	1976	1867	1849**
Romanya	1989	-	1989
San Marino	1865	1848	1468**
Solomon Adaları	-	1966	***
Tuvalu	-	-	***
Uruguay	1907	-	-
Vanuata	-	-	***
Vatikan	1966	-	-
Venezuela	1863	-	-
Yeni Zelanda	1989	1961	1957

Toplam: 42 Ülke

2 - Yalnız adi suçlar için yasaklama

(Bu ülkelerde ölüm cezası yalnız savaş ya da askerî yönetim sırasında işlenen kimi ayrı suçlar için öngörülmektedir)

Ülke	Yasaklandığı Yıl	Son ölüm cezasının Uygulandığı Yıl
Arjantin	1984	-
Brezilya	1979	1855
El Salvador	1983	1973**
Fiji	1979	1964
İngiltere	1973	1964
İspanya	1978	1975
İsrail	1954	1962
İsviçre	1942	1944
İtalya	1947	1947
Kanada	1979	1962
Kıbrıs	1983	1973**
Malta	1971	1943
Meksika	-	1937
Nepal	1990	1979
Papua Yeni Gine	1974	1950
Peru	1979	1979
Sao Tome ve Principe	-	***
Seyşel Adaları	-	***

Toplam: 18 Ülke

3 - De facto yasaklama

(Adi suçlar içinde yasalarında ölüm cezası öngörülen, ancak son 10 yıl ya da daha uzun süredir ölüm cezasının uygulanmadığı ülkeler)

Ülke	Son Ölüm Cezasının Uygulandığı Yıl
Anguila	1820'ler
Batı Samoa	**
Bolivya	1974
Bhutan	1964*
Fildişi Sahili	-
İngiliz Virjin Ada.	-
Komoros	**
Maldiv Adaları	1952*
Nauru	**
Paraguay	1928
Sri Lanka	1976
Türk ve Kaykos Adaları	-
Bahreyn	1977
Bermuda	1977
Brunei Darussal	1957
Cibuti	**
Hong Kong	1966
Kayman Adaları	1928
Madagaskar	1958*
Montserrat	1961
Nijerya	1976*
Senegal	1967
Togo	-
Yunanistan	1972
Toplam : 25 Ülke	

4 -Ölüm cezasını koruyanlar

(Bu ülkeler yasalarında ölüm cezasını korumakta ve uygulamaktadır)

Afganistan	Gambia	Liberya
Singapur	ABD	Gana
Libya	Somali	Angola
Gine	Lübnan	Sudan
Antigua ve Barbuda	Gine-Bisau	Macaristan
Surinam	Arnavutluk	Grenada
Malawi	Suriye	Bahama Adaları
Guatemala	Malezya	Suudi Arabistan
Bangladeş	Guyana	Mali
Swaziland	Barbados	Güney Afrika
Mısır	Şili	Belize
Hindistan	Moğolistan	Tanzanya
Benin	Irak	Moritanya
Taylan	B.A.E.	İran
Moritus	Tayvan	Botswana
Jamaika	Mozambik	Tongo
Bulgaristan	Japonya	Myanmar
Trinidad ve Tobago	Burkina Faso	Kamerun
Nijerya	Tunus	Burundi
Katar	Orta Afrika. Cum.	Türkiye
Cezayir	Kenya	Oman
Uganda	Çad	Kongo
Pakistan	Ürdün	Çin Halk Cum.
Kore (Kuzey)	Polonya	Vietnam
Dominik Cum.	Kore (Güney)	Rwanda
Yemen	Ekvator Ginesi	Kuveyt
St Christopher ve Nevis	Yugoslavya	Endonezya
St Vincent ve Grenadines	Küba	Saint Lucia
Zaire	Etyopya	Laos
Zambia	Fas	Lesotho
Sierra Leone	Zimbabve	Gabon
Toplam : 94 Ülke		

* Bu ülkelerin çoğunda son 10 yılda ölüm cezası uygulanmıştır.

1976'dan bugüne dek ölüm cezasını kaldıran ülkeler

- 1976 Kanada, adi suçlar için ölüm cezasını kaldırdı.
Portekiz, tüm suçlar için ölüm cezasını kaldırdı.
- 1978 Danimarka, tüm suçlar için ölüm cezasını kaldırdı.
İspanya, adi suçlar için ölüm cezasını kaldırdı.
- 1979 Lüksemburg, Nikaragua ve Norveç, tüm suçlar için ölüm cezasını kaldırdı.
Brezilya, Fiji ve Peru, adi suçlar için ölüm cezasını kaldırdı (1).
- 1981 Fransa, tüm suçlar için ölüm cezasını kaldırdı.
- 1982 Hollanda, tüm suçlar için ölüm cezasını kaldırdı.
- 1983 El Salvador ve Kıbrıs, adi suçlar için ölüm cezasını kaldırdı.
- 1984 Arjantin ve Avustralya, adi suçlar için ölüm cezasını kaldırdı (2,3).
- 1985 Avustralya tüm suçlar için ölüm cezasını kaldırdı.
- 1987 Doğu Almanya, Filipinler, Haiti, ve Liechtenstein tüm suçlar için ölüm cezasını kaldırdı.
- 1989 Kamboçya, Romanya, ve Yeni Zelanda, tüm suçlar için ölüm cezasını kaldırdı.
- 1990 Andorra, Çek ve Slovak Federal Cumhuriyetleri ve İrlanda tüm suçlar için ölüm cezasını kaldırdı.
Nepal, adi suçlar için ölüm cezasını kaldırdı (4).

NOTLAR:

1. Brezilya 1882'de ölüm cezasını kaldırmıştı, Ancak 1969'da askeri yönetim sırasında ölüm cezasını yasına yeniden aldı.
2. Arjantin 1921'de ölüm cezasını tüm suçlar için kaldırmıştı. 1976'daki askeri darbe sonrası yeniden yürürlüğe koydu.
3. 1984'de ölüm cezası Batı Avustralya'da kaldırılmıştı. Ancak bir tek Avustralya eyaletinde ölüm cezası adi suçlar için kalmıştı. 1985'te Yeni Güney Wailes eyaleti kundakçılık, ihanet ve korsanlık gibi suçlardan da ölüm cezasını kaldırdı.
4. Nepal, öldürme suçundan ölüm cezasını 1946'da kaldırmıştı. Ancak 1985'de birçok insanın öldürüldüğü bombalı saldırılar sonucu, ölüm cezasını yeniden yasalarına aldı.

* A/ACT 50/06/90 dökümanından aynen çevrilmiştir.

** Bilinen Son ölüm cezasının uygulandığı yıl

*** Bağımsızlık ilanından bugüne dek hiç uygulanmadı.